

SZABOLCS

Főszerkesztő: Dr. KOMJÁTHY KÁZMÉR.

TÁRSADALMI HETILAP

Felelős szerkesztő: SZALAY BÉLA.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM ÁRA 16 FILLÉR — MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON. — HIRDETÉSEK NÉGYZETCENTI-MÉTERE 5 FILLÉR; TÖBBSZÖRI KÖZLÉSNEK ÁRENGEDMÉNY.

A szabolcsvármegyei tanító egyesület közgyűlése.

Aligha volt még a szabolcsvármegyei tanító egyesületnek fennállása óta olyan látogatott közgyűlése, mint az e hó 13-án Nyiregyházán megtartott XXX-ik rendes közgyűlés. Az is igaz, hogy ez a közgyűlés volt az első azóta, mióta a tanítók keserves anyagi helyzetük megjavítása érdekében VII-ik egyetemes nagygyűlést tartottak, ahol annyi sok keserv hiába hangzott el, s annyi sok jogos panasz nem talált utat az illetékes tényezők megértéséhez. Nem járhat messze a valóságtól az a feltevésünk, hogy a közgyűlés népszerűségének indoka ebben a tényben keresendő, mert hiszen az is lehetetlen, hogy meg ne értették volna és épen a tanítók, hogy az egyesülésben erő van, a sok ajakról elhangzott kiáltás messzebb hangzik.

A tanítói fizetésrendezés kérdése megoldásra és pedig mielőbbi megoldásra váró szociális feladat. Nem a tanítók érdekében van erre szükség,

de a köz, a társadalom érdekében. Legelső sorban nem a tanítón segít az állam, ha tisztességes, méltányos fizetésrendezéssel kecsegteti a tanítói kart, amelynél az állami szolgákat is előbbre helyezi, utóbbiakat családi pótlék, fizetésrendezés, stb. előnyökben részesítvén, míg mindezeket a tanítóságtól megvonja, hanem magán a nemzeten, mert hisz minden fejlődésnek, szellemi és anyagi előbbretűnésünknek az alapjai az elemi iskolák s ennek papjai, a tanítók. Ha tehát a tanítói kart a sok méltánytalan mellőzés, végre radikális eszközök megragadására készítené és egyenesen belekényszerítené olyan harcba, amely céljainak elérésére alkalmasnak mutatkozik, akkor eléri ugyan a tanítói kart, amit harc nélkül kellett volna elérnie, de nemzeti erőnk, nemzeti fejlődésünk ezt a zökkenést csak idők múltán heverhetné ki. Mert ugyan feleljünk egy kérdésre: mi történne, ha a tanítók nem sztrájkolnának, csak egy kis passiv resistenciát rendeznének, megtartanák ugyan állásukat, tanítanak is, de úgy, hogy eredményre nem törekednének, hogy a

szerepetet és lelkiismeretes munkát csak a kötelesség pótolná? Hát bizony szomorú kilátás és még szomorubb eredménye lenne csak egy ilyen megtorló lépésnek is, mert hiszen akik a néptanítók munkáját ismerik, méltányolni és értékelni tudják azt, amit minden tanító a kötelességén felül, szeretetből és lelkiismeretességéből végez. És bizony, hogy ma már a művelt nyugathoz tartozunk, annak alapjait a néptanítók ezzel a kötelességen felüli szeretet és lelkiismeretességükkel a népnevelés terén elért eredményekkel rakták le. Ne igyekezék tehát az állam azon, hogy a tanítókból nevelő gépek váljanak, hanem inkább arra törekedjék, hogy a tanító tanítványai fejlődése iránt szeretetből lelkiismeretes munkásságának és tanítói mivoltának őszinte megbecsülésből érdeklődő egész ember legyen. Ezt pedig csak úgy érheti el, ha a tanítónak adva vannak a megélhetéséhez való minimális anyagi javak, tisztességes fizetés, lakbér és mindazon pótlékok, amelyek az állam és más tisztviselők helyzetének javítására már meg vannak adva.

Későn.

A három X-en túlvolt, mégis nőtlen. Nem érezte a szükségét. Megvolt mindig mindene, amit kényelem tekintetében igényelt. De még úgy igazán talán nem is szeretett még senkit. Megesett, hogy tetszett neki egy leány. Akkor úgy félt attól. Persze ezt dehogyan is vallotta volna be önmagának. Csak úgy sejtette, hogy ő most olyan gyáva. Félt, mint a gyermek a kismadártól, amelylyel mégis olyan igen szeretne játszani. Mire komolyabb lépésre határozta volna magát, azt vette észre, hogy a madárka kirepült.

Nagyot dobbant a szíve... mert hát... ejnye no... mégis... kár volt, kár volt... Sőhajtozott is egy darabig, aztán elrepült az utolsó nagy sóhajjal a neki feladott utolsó szép gondolat is, de ez már nem jutott el a címzetthez. Utközben elkapta a szellő s aztán széjelhordta a nagy mindenségbe. Vagy tán semmiségbe. Eh!... Gombház!

Csakhamar feltűnt egy új csillag, de

ezt még hamarabb elhomályosította egy másik majd mindkettőt egy harmadik. Aztán ez is, az is, talán éppen minden szép lány tetszett neki. Úgy érezte, hogy szeretné mind a keblére ölelni. Mégis, mintha egy sem volna neki teremtve. Nem is lenne jó neki egynél megállapodni. Hátha megúrná azt és mást szeretne. mikor már nem szabad? Talán nem is tudna ő már boldogítani senkit. Nagyon belekóstolt már ő az élet gyönyöreibe. Ijedten gondolt arra, hogy már kopaszodik is. De hogy is tudna ő egy asszonyt is eltartani, mikor egymagának is kevés a jövedelme. Csaknem végleg le is mondott már a nősülésről.

Lassan eljött a három X után a három „i” is, aztán még a „v” is. Meguntá már hallgatni is a sok faggatást, hogy miért nem nősül? A sok ajánlatot, hogy ezt, vagy ezt vegye, esetleg amazt. Ennek van valamikéje... annak ugyan nincs semmije, de ilyen, meg olyan ügyes, jó gazdasszony. Amaz mintha neki is tetszenék.

Hanem az az „amaz” megint csak elrepült.

Egyszer beteg lett, ágyának esett. Volt egy jó pajtása, aki gyakran incselkedett vele, s akiről ő egész bizonyosan tudni vélte, hogy csak azért ugratja, mert már ő régen járommal cserélte fel az arany szabadságot. Ez a jó fiú eljárt hozzá, aztán jámbor képpel vigasztalagatta; „Látod kopaszom!” Milyen boldog ember lennél te, ha most az édes kicsi feleséged simogatná torró homlokodat. picit hűs kacsóival. Ha izzó szemre aranyosan enni való bájos kis szájával csókolgatna boldogító álmot. Ha ellesné minden gondolatod, minden kívánságod. Milyen más lenne finom, aggódó anyagi orcáját látnod, mint ezét a piszeorru murcos vigyorgó tenyeres-talpasét.

Jaj de megharagudott érte. Már megint kezded? Aztán mérgesen befordult a fal felé, ami azt jelentette. El lehet már menni!

De aztán hogy elaludt, végig álmodta azt a gyönyörű színes boldogságot. Tyhü:

ŐSZI FÉRFI DIVAT UJDONSÁGOK

kalapok, cipők, nyakkendők, ingek, keztyűk stb. nagy választékban

38-26-7

Herpay Ernő férfi divat üzletében Nyiregyházán, Zrínyi Ilona-utca 5. sz.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében.

Mai számunk 10 oldalra terjed.

Bizony nem csodálkoztunk volna, ha a lezajlott közgyűlésen a szenvedélyek nagy hullámokat vetettek volna a sanyaru helyzet miatt, azonban a közgyűlés impozáns lefolyása, a résztvevők méltóságos állásfoglalása ezuttal is bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy vármegyénk tanítói nemcsak hivatásukban lehetnek kiválók, de önérték, önmérséklés és kívánalmak kellő módon való kifejezése tekintetében a culturembereknek igazi típusai,

A közgyűlésről a következőkben számolunk be:

Orsovsky Gyula a tanítóegyesület elnöke, az ülést lapunk legközelebbi számában közlendő tartalmas beszéddel vezette be, majd üdvözlően a jelenlevő vendégeket Dr. Meskó László nyug. államtitkárt, Dr. Wildt György kir. tanfelügyelőt, Balla Jenő és Trak Géza városi tanácsosokat, valamint a szép számban megjelent, egyesületi tagokat, az ülést megnyitotta s a tárgysorozat tárgyalása előtt bejelentette, hogy Incédy Lajos a Nyirvidék volt szerkesztője hozzá, mint a tanítóegyesület elnökéhez levelet intézett, a melyben a Nyirvidék felelős szerkesztői állásában a tanító kar részéről kapott támogatásért a laptól való megválása alkalmából köszönetét nyilvánítja. A közgyűlés ezen levél tartalmát s azt, hogy Incédy Lajos a Nyirvidék szerkesztői állásától megvált sajnálattal tudomásul vette s egyben Délceg Sándor és Hornyik János irásban beadott indítványára Incédy Lajosnak a tanítói kar érdekében kifejtett munkásságáért hálájának

és elismerésének adott kifejezést, a melyről Incédy Lajos jegyzőkönyvi kivonaton lesz értesítve.

Ozvald József főjegyző terjesztette ezután elő az egyesület működéséről szóló jelentését, a melyhez László Gyula szólott hozzá, Varga György az országos tanítói gyűlés eredményeiről számolt be, majd pedig Luka Jenő a fizetés rendezés kérdését adta elő a négyes bizottság javaslatával együtt. Ezzel kapcsolatban tárgyalatott Nandrassy Aurél és 9 társának irásban beadott indítványa, a melyben azt javasolták, hogy az országos tanítói szövetség működésének eredménytelensége ellen a közgyűlés azzal foglaljon állást, hogy a fizetésrendezés kérdésének elintézéséig a szövetség más irányu megkereséseit nem tárgyalja. Fábján Ferenc Nandrassyék indítványa mellett, Varga János ellene szólalt fel, majd Orsovsky Gyula felvilágosító szavai és Nandrassy Aurél záróbeszéde után a közgyűlés Nandrassyék indítványát nagy többséggel elvetette s a négyes bizottság javaslatát fogadta el, a mely szerint a tanítóegyesület a fizetésrendezés mindaddig való napirenden tartását határozta el a mig ez a kérdés a VII. egyetemes tanító gyűlés határozatának megfelelő megoldást nem nyer, megbizta a közgyűlés az elnökséget, hogy az országos szövetséget keresse meg az egyetemes tanítógyűlés határozatának mielőbbi megvalósítása érdekében a megfelelő intézkedések megtételére, végül a vármegye országgyűlési képviselőinek küldöttsége útján való felkérését is elhatározta, hogy a fizetésrendezés

törvényhozási tárgyalása alkalmával a tanítók méltányos kívánságainak szószólói legyenek. Bejelentette ezzel kapcsolatban Orsovsky Gyula elnök, hogy a jelenlevő Meskó Lászlót (éljenzés) erre eredményesen már felkérték, Szabó Antal pedig Mezössy Béla volt államtitkárnak erre vonatkozó ígéretét tolmácsolta.

Ozvald József terjesztette elő ezután az országos szövetségnek a tanítók jogait védő „Országos bizottság” szervezetére vonatkozó határozati javaslatát, a mely a tanítók jogi ügyeinek, ügyes-bajos dolgainak elvégzésére szolgálna. Ezen határozati javaslatra a négyes bizottság és választmány határozatának megfelelőleg a közgyűlés aként határozott, hogy a jogvédő bizottság felállítását szükségesnek tartja, azonban későbbi időpontban látja célszerűnek a felállítás küzdésében határozni.

A tanítók szolgálati pragmatikájának ügyét Varga Ferenc adta elő, a ki röviden ismertette a pragmatikára vonatkozó eddigi munkálatokat, a négyes bizottság és választmány határozataként javasolta, hogy a Dobó Sándor féle törvényjavaslatot tegye a közgyűlés magáévá. Délceg Sándor ezzel szemben azt javasolta, hogy a kérdés a járasköröknek is adassék ki megtárgyalás végett s a közgyűlés csak azután határozzon. A közgyűlés Délceg Sándor javaslatát fogadta el.

A tanítók magánmunkálatainak kérdését Pataky Lajos terjesztette elő, melyre vonatkozólag az Országos szövetség egységes tarifa megállapítását javasolta. A négyes bizottság

de gyönyörű volt! És mikor felébredt? Hát igen kétszeresen sivárnak találta ezt az egyedüllétet, ezt az üres, ezt a rettenetes unalmas, félelmes magányt... Ha most itt ülne aggódó orcával, lesve gondolatát. Valami örjítő boldogság még csak rá gondolni is... Hogy csókolná azt a finom, pici kezet! „Mégis csak igaza van annak a betyárnak!”

Félév sem telt bele, házas ember volt. Volt neki édes pici felesége. Egy eleven angyal. Alig 17 éves. Félaunyi mint ő. De meg is látszott rajta, hogy szörnyen respektálja, hogy fél tőle. (De ez volt jól, mert hát, hát valaki szörnyen féltékeny volt. Erős marokkal fogta meg a gyepiót. Érezte, hogy gyöngö, meg hogy kicsit kopasz.) Hányszor nézett rá szegényke, mint egy megriadt özike, ha valami nem sikerült neki, vagy ha valamit nem helyesen cselekedett. (Mintha hájjal kengették volna!) Aztán ugy szeretett volna néha bizalmasan kérdezni tőle egyet-mást. de nem mert. Félt, hogy

kineveti, lekicsinyli. kis csacsinak nevezi, mint máskor. (Tudta, látta, ennek is örült. Nem hagyjuk a fejünkre nőni!) Szegény kis asszonyka ugy elidegenedett. Olyan boldogtalan volt, Aztán csak irogatott haza. Bizony volt abban mindenről szó, csak arról nem, hogy ő boldog. Akinek mostoha anyja van az hiába is irkál ilyeneket. Biztosan nem neki adnak igazat. Még örüljön, ha el nem árulják.

Két éves házasok voltak, s ő már ugy érezte mintha legalább 20 éve asszony volna. Legnagyobb szomorúsága mégis csak az volt, hogy nem volt gyermekük. Hányszor sirdogált, mikor maga volt otthon. hogy hát miért olyan csenevész, gyatra teremés ő. Mért nem lehet neki már soha gyermeke? Mert ez már így lesz bizonynal. Így mondta az ura. (Szegényke, ha tudta volna, hogy nem ő a csenevész.)

Aztán meg ugy szeretett volna olyan komoly, okos asszony lenni, mint mások, mint az ura mondta. Hogy kereste a kedvét!

Milyen ügyesen leste el minden gondolatát! Hogy takargatta az ő nagy, nagy bánatát, csak hogy meg ne bántsa vele őt. De az mindig olyan kedvetlen, olyan mogorva. Nem így kápzelté ő el az asszonysort,

Végre megjelent a várvavárt, a kirimánkodott, a leimádkozott angyal. Pici kis angyalka, sok sok boldogságot hozott. Pici kis angyalka 3 hét múlva sok, nagyon-nagyon mérhetetlenül sok fájdalmat hagyott.

Aztán nagyon hamar, két év alatt kétszer nyílt meg a menyország, kétszer csukódott be. Egy szőke és egy barna kislány, meg egy barnahaju, kékszemű fiucska szegődött el játszótársul oda nagyon-nagyon messze.

A férj még ridegebb, még komorabb lett. Hogy gyűlölheti őt. Hej! pedig hogy imádtá, s magát hogy utálta.

Szegény kis asszonyka ugy elsoványodott, ugy meghervadt. Olyan sokat köhögött. Olyon furcsán néztek rá az emberek. A férje orvossal is megnézte, fürdőre is hordta

**Az eredeti Melichár „Unicum-Drill” vetőgépek, a világhírű Bächer-
acélekék, hullámos tárcsás boronák, a kombinált soros műtrágyavető-
gépek (sorba vet, sorba trágyáz.)**

31-52-45

Kizárólagos raktára:**Ráhmer Sándornál Debrecen,****Piac-utca 43. szám, a Dréher mellett,
Bächer—Melichár gépgyárának fióktelepe.**

javaslata e tekintetben az volt, hogy Szabolcsmegyében a magánmunkások s illetve tanítói magánórak szabályozásának szüksége fenn nem forog, a mit a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Varga Ferenc terjesztette elő ezután a számvizsgáló bizottság jelentését a múlt év számadásáról a jövő év költségvetéséről, a mit közgyűlés Kecskeméty tanító indítványának megfelelő módosításával tudomásul vett.

Az Eötvös-alap helyi gyűjtőbizottságának jelentését a nyiregyházi járáskört illetőleg Kubacska István, a kisvárdai járáskört illetőleg Varga János adta elő. Ezen kérdéssel kapcsolatban érdekesnek tartjuk a Kubacska István által közölt azon adatokat, hogy az Eötvös-alapba a szabolcsvármegyei tanítóegylet 1876-tól befizetett tagdíjakban és adományokban 3140 K-t. A Ferenc József tanítók háza szobalapítványára 4000 kor. A kolozsvári Hunyady házra 1500 kor. összesen 8640 kor-t.

Ezzel szemben részesült a központtól 23 tanuló 2700 kor. ösztöndíjban, 17 tanító család 1880 kor. segélyben 15 főiskolai tanulónk Tanítók házában lakás és teljes ellátása 10650 kor., 4 tanulónak szabad asztal élvezete 200 kor. Vagyis összesen 8640 koronával szemben a szabolcsmegyei tanítók 17230 koronát élveztek. Ezen számadatokra hivatkozva Kubacska István az Eötvös-alap fokozottabb mérvű támogatását ajánlotta.

Szabó Pál indítványa került ezu-

tán tárgyalás alá. Szabó Pál indítványában tanítói alap alapításának módzatait fejtegette, javasolta, hogy kéthetenként egyszer megjelenő tanítói lap alapíttassék, amely az általános tanítóegyesületnek is hivatalos lapja legyen. Többek hozzászólása után Kubacska István indítványára kimondta a közgyűlés, hogy ezen kérdést letárgyalás végett a tanítói járásköröknek adja ki s csak azután fog a kérdésben végleg határozni. Orsovsky Gyula terjesztette azután elő Fekete István indítványát, mely szerint a kultuszministerhez az indítvány elfogadása mellett a közgyűlés a következő táviratot intézte.

Zichy János miniszter urnak

Budapest.

A szabolcsvármegyei tanítóegyesület nagygyűlésén megjelentek keserű szívvel tárgyalván fizetésük ügyét, mélységes fájdalommal állapították meg, hogy elviselhetetlenül nyomoruságos helyzetük javításának reményei szárnyaszegetten hullanak porba.

Az eddig tapasztaltak nemhogy megnyugtatók az önmaguk és családjuk sorsáért aggódó tanítókat, hanem minden nemes iránt érző szívük lelkesedését kioltva, fájó gyötrellemmel, a hon javát munkáló elméiket fásult csüggedtséggel, 30000 családot megalázó, lekicsinylő és tönkresilányító érzésekkel töltötték meg.

Tört reményünk utolsó sugára

Nagyméltóságod felé vezet. Irántunk érző szívét kétségbeesett kiáltással ostromoljuk, ne hagyja elveszni ügyünket. Teljes erélyét és hatását latba vetve iparkodjék számunkra kieszközölni annak a minimális de méltányos kérésünknek kielégítését, melyet a VII. egyetemes tanító gyűlés foglalt pontokba. Tisztviselőt illető, egyenlő munkáért, egyenlő cimért, nyugodt megélhetésünket biztosító méltányos jövedelmet kérünk és a minden oldalról jelentkező rémektől fenyegetve a kétségbeesés szavával követelünk Nagyméltóságodtól, mint sorsunk letéteményesétől

A Szabolcsvármegyei tanítóegyesület.

Délczeg Sándor és Hornyik János azon indítványa, hogy az általános tanító egyesület a Nyirvidék helyett válasszon más hivatalos lapot, az ülés legviharosabb tárgyává nőtte ki magát. Az indítvány ellen és mellette igen sokan szólaltak fel, melynek során Délczeg Sándor kijelentette, hogy indítványát, ha a többség ellene van, visszavonja. A kérdés azonban tovább tárgyalatván a közgyűlés úgy határozott, hogy a Nyirvidéket továbbra is meghagyja hivatalos lapnak.

Ha ez volt az ülés legviharosabb tárgya, akkor bizonyára a következő tárgy volt a legkedvesebb, legszebb részlete a közgyűlésnek. Orsovsky Gyula megköszönvén maga és tisztársai nevében a közgyűlés bizalmát, lemondott s hangsúlyozva, hogy a tanítóegyesület vezetésére fiatal erő szükséges, öreg korára tekintettel kérte, hogy a választásnál őt a közgyűlés mellőzze. Már ekkor felhangzott a szeretetnek az a hatalmas megnyilvánulása, melylyel a vármegye tanítói kara Orsovsky Gyulával szemben viseltetik, de egyenesen leirhatatlan az a lelkesedés, a mellyel Orsovsky Gyulát újbóli megválasztása után a terembe lépésekor fogadták. Percekig tartó éljenzés és taps után, hogy Orsovsky Gyula szóhoz jutott, meghatáva mondott köszönetet a beléje helyezett bizalomért s ígérve az egyesület vezetésének további lankadatlan ellátását a választások vezetését átvette. Első alelnök lett Varga György. Második alelnök Varga János (Kisvárdai) Főjegyző Pataky Lajos. Jegyzők Fekete István, Luka Jenő. Pénztáros Tóth György. Könyvtáros Szabó Pál. Ügyész Dr. Prok Gyula. Választmányi tagok lettek: Ozvald József, Ruhmann Andor, Vargha Ferencz, Király Imre, Dömötör Ferencz, Szabó Gyula, Szabó Antal. Nánásy Gyula, Bodó Endre, Kun Bertalan.

pedig hát nincs neki semmi baja, csak a szive fáj, azt hitte, hogy az ura nem szereti, hogy haragszik rá, pedig azt csak ő úgy gondolta, mert ha nem szeretné, nem kereshné úgy a kedvét, nem lenne olyan jó, olyan előzékeny vele szemben.

(Megölt az már téged, kedves kis asszonyka, csak azért hízteleg, hogy ne fájjon neked se, neki se olyan nagyon.)

Csak ne volna néha olyan nagyon szomorú! . . . De hát az azért van, mert ő olyan gyatra, olyan csenevész. Nem adhat neki egészséges gyermeket. Így mondta, mikor az az első kislány itthagya azt a rémitő hidegséget.

De hát mért is szeretné, hogy is szeretné őt az az ember, akit ő ilyen boldogtalanná tett?

Most már bizonyosan tudja, hogy az az ember nem szerette őt soha, nem szereti most se, csak sajnálja.

Minek is kellett neki születnie? Hogy boldogtalanná tegyen egy embert, aki őt gyűlöli, de nem mondja, mert sajnálja? Őt ne sajnálja, de ne is gyűlölje senki!

Aztán levelet ír: „Bocsáss meg, hogy

boldogtalanná tettelek, hogy rád köttem magam, pedig tudtam, hogy nem szeretsz. Tudhattam, érezhettem, hiszen mindig úgy félted tőled. De én nagyon nagyon szerettelek. Bocsáss meg, hogy ilyen csenevész és gyámoltalan vagyok. Nem tehetek róla. Ha édesanyám szavára hallgatva nem ültem volna annyit asztalom fölé görnyedve, erősebb lettem volna. Bocsáss meg, hogy nem tudtalak megérteni soha. Bocsáss meg, hogy nem tudtam elviselni szemrehányó tekintet, néma vádjaidat. Bocsáss meg, hogy ennyi kellemetlenséget s ily nagy szőgyent szereztem neked életemmel, s halálommal. Bocsáss meg a megholtak. Légy boldog. Jóságodért vedd köszönetem. Én megyek megkeresni 3 kis angyalom. Te találj erősebbet, bátrabbat. Isten veled! Az elszálló lélek bizonytalán megtalálta 3 kis angyalát. Az ittmaradott addig addig mondogatta: „De bocsáss meg.” én vagyok a hibás, mert sokáig késtem, te bocsáss meg, bocsáss! . . . Bocsáss meg! Későn . . . Hogy aztán őt is el kellett temetni, de csak úgy elevenen.

Bács.

Friedmann S. Sándor

cipőáruházába Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi

Telefon 211.

cipőkülönlegességek megérkeztek.

32-52-32

Telefon 211.

A délután folytatott közgyűlésen Király Imre ismertette a szabolcsmegyei tanítók Otthonának ügyét s indítványára a jelenlevők az Otthont megalakították. Az alapszabályok megállapítása után az Otthon tisztikarának megválasztására került a sor, a melynek eredménye lett, hogy elnökké Király Imrét, alelnökké Neumann Jenő és Vargha Ferenc, titkárrá László Zoltán, pénztárossá Lengyel Miklós, jegyzővé Luka Jenő, ellenőrré Szabó Pál, könyvtárnokká Fekete Istvánt választotta meg a közgyűlés.

A közgyűlés este félhatkor ért véget.

* * *

A közgyűlés alkalmából a Kiskoronában közebé volt, a melyen mintegy 120-an vettek részt. A közebéden Orsovsky Gyula a tanítóegyesület tagjait, László Gyula a vendégeket, Varga János Ozvald Józsefet az egyesület főjegyzőjét, Kubacska István Orsovsky Gyulát, Nánásy Gyula Bogár Lajos városi főjegyzőt az egyesület tiszteletbeli tagját köszöntötte szép beszéd kíséretében. Balla Jenő pedig a tanítóegyesületbe való tömörülés szükségességét hangoztatva a tanítók egyetértő munkásságára üritette poharát. A közgyűlés után még sokan összejöttek a Kiskoronában s vig hangulatban várta kiki elutazásának időpontját.

Reflexiók Erzsébet királyné vencesellői szobráról.

Szombat délután van. Melodikus kong a nagy harang, ritmikus rezgése behallik a bogárhátú házba. Hivogató szavára a jó öreg anyóka engedelmesen kezébe fogja fényes olvasóját, ócska imakönyvét; az udvarra siet. Hívó lelke illetlennek tartja, üres kézzel jelenni meg a menyei Királyné előtt, virágokat nyalából, csinos csokorba füzi, hogy letegye a Szent szüz előtt.

Utnak indul, vonszolja fáradt testét. Nyomában szemefénye, unokája, a félénk özike. Kék szemü, piros arcu kis angyal. Szőke haja keskeny vállára hull, a szél játszik vele incselkedve.

Templomba érnek; térdre hullanak a Madonna előtt. A ványadtképű öreg reszkető kézzel teszi le hódolatának jelképét.

Az ájtatosságnak vége, a kis angyal madárként szállt ki az utcára, okos szemei előtt paradicsomi kert panorámája van. Gyermekes vágyak ágaskodnak keblében, látni mi van a kerítésen belül? A kísértés erős. Győz, A kert ajtaja nyitva, az ut szabad tehát. Pompás fővényen otthonosan, bátran halad előre, a rózsák ligete felé tart, ahol egy márványarc komoly profilja bontakozik ki. Színes képzelete a természet nagy templomát varázsolja eléje, királyné trónol,

finom illatár száll a magasba, a kis zenélők, dallosok fujják csattogó áriáikat... Megigézve a környezettől, ösztönszerűleg a virágok után kap, szagatja szirmaikat, rózsás utat hint a királyi alaknak.

A néma csendben selyem ruha suhogása hallik. Fejedelmi alak közelg — a kert urnője. Tisztelettel köszönti kemberei — gondolataiba merülve a királyi szoborhoz ér. Művészi lelkét megigézi a látomány. Megvarázsolja a gyermek hódolata Erzsébet előtt. Nesztelenül lép oda, selymes kezét a tettes fejére teszi, szeméből szeretet, jószág sugároz az ijedt leány felé. Segit zavarán. Elmondja a szenvedő arc történetét, az égő érzést a Nagyasszony iránt, mely adta a gondolatot márványba önteni a királyi főt, hogy hirdesse a nemes érzelmek diadalát a világ rutönzése felett.

A kis leány megértett mindent. Lelkébe vésődött minden szó, minden esemény.

Elment.

Beszédes szája tele csilingelte a szép történettel a bogárhátú házat, tele beszélte az öreg anyóka fejét... Meséjére jöttek, mentek a szomszédok, hogy hallgassák a szép legendát a szomorú királynéről, a kegyes grófnéről, a szép szoborról, a földi paradicsomról, a jó, áldott urról. S az eleven kis harang beszélt, csilingelt, egyre beszélte a szép históriát, embergyűrű vette körül, mindenki vágyott hallani édes hangját. Az embereket pedig tüzelte a vágy látni, tapintani a királyné fehér szobrát. Tanakodtak, zúgtak, zsongtak egymás közt. A falu öreg bölcse tanácsára úgy gondolták, hogy a hódoló képnek keret jár. Abban állapotok meg, hogy a menyei királyné házából vonulnak a boldogult, földi királyné emlékéhez. Ahogyan a villám átcikkázik az égen át, úgy futott végig az utcákon, házakon a hír — a felvonulásról. A nép apraja, nagyja, szegényje, gazdagja, uraságok ünnepi ruhát ünnepi hangulatot öltöttek. Alig várták a nap felvirradását, az isteni szolgálat végét, hogy imponans menetben koszorúkkal, virágokkal hódoljanak Erzsébetnek. Ezernyi nép, közte a kert urnője és ura a lelkesültség örvendező tanui.

Megszólat az imádságos „Hymnus.” Csengő rémek kelnek szárnyra, öreg emberek, férfiak, nők könnyeiket törülgetik. Valami fojtogatja torkukat, a kemény szorítás csak könny árán enged.

A falu ékes tollu pennája megindultan ismétli a történetet, mellyel a kis élő harang tele zsongta a környéket. Itt áll a való. A fájdalmas fő körül néz. Nézése fáradt, kimerült az élet keresztje miatt. Hódolói virágözönnel árasztja el, hogy feledje a komor multat, szívesen áldoznák szívöket, ha életre kelthetnék a kialudt életet.

Feljajdul a dalkör siró éneke: „Isten veled jó királynénk! Isten veled.” A megdagadt érzélgést a sok szavalók strófái enyhítik.

Még egy akkord. Ez a kegyes grófi párnak szól. Eljenzésben tör ki a közönség, a bensőséges nap megteremtőit diskreten ünnepli. Osszeolvad a közönség fohásza, hogy november harmadikának tervezőit gróf Dessewffy Miklósnét és gróf Dessewffy Miklóst, a két nemes szívet a boldogító szeretet repkénykint fonja körül...

A vencesellői szoborban a nagy stülű grófné a család hagyományos királyhűségét örökölte meg. Művészi érzéke, világos ítéllete ügyes tervezőre bizta a munka kivitelét. Riegele pozsonyi szobrász érezte, mit e kiváltságos szellemről florenci ismerőse mondott: a grófné csodálatos szellem, finom művészi érzékkel, una intelligenza miracoulosa con artistico spirito.

A sikerült alkotás évtizedeken át fogja hirdetni, Erzsébet királyné közel állott a nemzet szívéhez, hogy a bécsi augusztinusok ajtajával nem zárult le emléke, hanem él, míg csak magyar lakik a földön. Egyben Dessewffy Miklós gróf dynasztikus érzését hirdeti a mű. Azt az érzést, melyet a Dessewffy család kleródium gyanánt őriz. Éble Gábor írja, hogy Sz. István koporsóját meghitt embere Deziszlus szögezte. A mohi csatavesztéskor Deziszló jobb karját vesztí, hogy fedezze a királyi szárny visszavonulását. Dessewffy János pedig a Ferdinánd és Miksa leghűbb diplomatája.

Folytathatnám a díszes sort, de egy szük cikk keretébe ennyi is elég.

Még egyet. Majd ha a kis eleven harang öreg anyókává törpül, a szobor akkor is állani fog, tündéri alak mása lesz. A kis harang „legendája pedig megnő mint a” lavina. A népköltészet felsallangozza, pitteresk képzeletével kiszinezi. Meséje hitelül át fog pillangatni a szoborra, szemben a legenda valóság, a reálitás pedig majd csak tündérálmom lesz.

Cs. L. dr.

Pehelykönnyű elegáns.

Tartósabb miní bőr.

Tiszaberczeli téglá és cserépfedőgyár

34-7-20

bármely mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitünő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási-kezdménye a vevőközönség javára is szolgál. Műjegyzéseket elfogadta

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Téglagyár.

A városi színházat bezárták.

A vármegye s a város ismét szembe került egymással. Az utóbbi években tapasztalt harmonikus együtt munkálkodás tehát nem jelentette a mult viszályainak végleges megszűntét. — Csak olyan fegyverszünet féle barátság volt az, hogy puhítsa azt az erős, — s már-már elkeseredett városi közhangulatot, — mely a vármegyétől való elszakadást az önálló törvényhatósági jog útján sürgetőleg követelte.

Most ismét jelentkeznek az elmúlt idők ellentétjei. — Még le sem került a napirendről a Császárszállás átsatolásának odiósus kérdése, — már felpattant a városi színháznak két évvel ezelőtt erőszakosan felszínre hozott átalakítási, ujjáépítési ügye. A vármegyei bürokráciának viszonyokkal nem számoló inerev elzárkózottsága meghozta a maga eredményét: a rendőrfőkapitány november 11-én kelt határozatával a vármegye alispánjának felszólítására bezárta a városi színházat.

Ezt természetesen végleges intézkedésnek nem tekinthetjük. — A jobb belátás annak tarthatatlanságát bebizonyítottak fogja találni, — ha bele néz ez ügynek részleteibe. Bizonyára ezt akarta elérni a városi tanács is, midőn egyetértőleg maga ajánlotta a rendőrfőkapitánynak, ki ezt a 11-iki ülésen szóba hozta, — hogy zárja be a színházat, ha erőszakoskodik a vármegye.

A városi levéltárban betekinthező iratok különben a következőket mutatják.

A városi tanács évekként ezelőtt felvetette már egy új színház megépítésének kérdését, — de nem azért, mert a színházat imminense tűzveszélyesnek tartotta, de mert ez a közönség kultur igényeinek fokozatával szűknek bizonyult. Természetesen mások voltak akkor a pénzügyi viszonyok s így más megterhelhetőség jött ki az akkori számítások eredményeként. — Ez a törekvés kapcsolatos volt a téli szezon megteremtésével, — ami a Debrecen városával még fennálló szinikerületi egyezmény megszüntetésével kaphatja meg időszerezését.

Közben megindul egy áramlat a vármegyén, — mely mind erősebben követeli vagy az új színház megépítését, vagy a jelenleginek oly mérvű átalakítását, melyet az meg nem ér. S hiába valók a jelentések, melyek az ügy előkészítésével szólnak s melyek már odáig érlelődtek, hogy a szinügyi bizottság tervpályázati díjak összegét is javaslatba hozta. — Szabolcsvármegye alispánja 1911. december 12-én kiadott leiratában arról értesítette a városi tanácsot, hogy miután arról győződött meg, hogy a színház tűzbiztonság tekintetében nem megfelelő s az azt látogató közönség élete teszi épsége ebben adott körülmények között (?) imminens veszélyben forog, — csupán december 31. napjáig engedélyezi használatát.

Ezen beavatkozás ellen a város tanácsa tiltakozott s a belügyminiszteriumba felebbzessel élt. Itt a tanács álláspontját mindenben magukéva tették, kijelentvén, hogy elsőfoku rendészeti hatóság a rendőrfőkapitány, — s az ő előzetes ítéletezése nélkül a vármegye alispánja, mint II-od foku hatóság intézkedni nem jogosult.

De a felebbzessel egyidejűleg a város tanácsa a színház alapos átvizsgálására egy bizottságot szervezett, melybe a rendőrfőkapitányon, a városi mérnökön, a tűzoltó parancsnokon kívül — Pisszer János építész s Dokupil Gyula elektrotechnikust is behívta, kik 1911. szeptember 26-án megtartott tüzetes vizsgálat eredményeként, külön-külön beadott szakvéleményükben azon egyértelmű megállapodásra jutottak, hogy a Szabolcsvármegye alispánja által megállapított „imminens veszély” sem a színházlátogató közönség, sem a szin-társulat tagjainak testi épsége, annál kevésbé élete ellen fenn nem forog.

Megnyugtatólag hatott e vizsgálat eredménye a város képviselőtestületére, mely e tárgyban tartott egyik közgyűlésén a szakértők

által javaslatba hozott átalakításokat elrendelte s azok ma már foganatosítva vannak. — Így többek között:

a) az összes villanyvezetékek „bergman” féle csövekbe huzattak.

b) a rivalda lámpa sora — mely eddig deszka lapokon feküdt, — eternit lapokra szereltetett át,

c) a kapcsolók deszka lapjukról márvány lapra szereltettek fel, s a kapcsoló-tábla deszka szekrénye vas szekrénygel cseréltetett ki,

d) a pince kályhák tüzelőnyílása beboltoztatott s vas ajtókkal láttatott el,

e) a földszinti bejáratnál a lépcsők eltávolítottak s a nézőtér lejtőjével megegyező lejtős lejárattá alakították át,

f) a lépcső házak fala mellett fogózkodó korlátok helyeztetek el, a rendőrkapitány intézkedésére pedig a díszletek a szinpadról kivittettek s azok külön raktárban nyertek elhelyezést.

Ezek voltak azok a munkálatok, melyeknek elkészítését a szakértők javallották s melyek biztosítják a színháznak serupuloritás nélküli használatát.

Es ebben lell magyarázatát, hogy a város azokat a nagyobb szabású átalakításokat, melyeket a belügyminiszter kiküldött szakértője hozott javaslatba, csupán olyannak tekintette s tekinti ma is, mely kétségkint ideális megoldást jelentene, — de nem feltétlenül szükséges. — A mintegy 20000 koronába kerülő vízvezeték elosztatna ugyan minden kifogást, — de ilyen összeget ölni bele ideális tekintetekért a színházba akkor, mikor pár év alatt vagy új színházépítést határozza el a város, vagy a mostaninak oly generális átalakítását, mely 15-20 évre megoldja a kérdést, — bizony-bizony könnyelmű gazdálkodásra mutatna.

A mostani nehéz pénzügyi viszonyok mellett, amelynek hatása alatt a képviselőtestület leghatározottabban kimondotta, hogy semmiféle befektetést nem tesz, még oly intézményeinek kivételét is elodázta, melyeket már megszavazott, — eleget tett a színházi állapotok javítására is.

Igaz, hogy a rendőrfőkapitány elsőfoku határozatánál a belügyminiszter szakértőjének később írásban megküldött javaslatát vette alapul, — azonban annak azonnali végrehajtását a fent ismertetett viszonyok között nem kívánhatják. Annál kevésbé, mert mindazok, kik a belügyi szakértővel voltak a színház vizsgálatánál, de közvetlenül hallották, hogy egyáltalán nem találja azt a veszedelmes állapotot, melyet az Alispán festett, s ép ezért várhatjuk az ő javaslatát egy ideális megoldásra törekvő javaslatnak, melyre azonban most pénz nincs.

Akik a színházi tűzrendészettel valamelyest foglalkoztak, azok tudhatják, bizonyára tudják is, hogy minden színház bizonyos fokig tűzveszélyes. Akik Nyiregyházán és Budapestben tul is voltak már, azok megerősíthetik azt a véleményünket is, hogy ha minden olyan színházat bezárnának, mely a miénknél rosszabb, legalább felét a magyarországi színházaknak be kellene zárni.

Kár tehát olyan nagy lármát csinálni csupán sensatio hajhászásért, vagy talán azért, hogy még jobban kiélesítsék a vármegye s a város viszonyát.

Mi hisszük, hogy Nyiregyháza közgyűlése ebben a kérdésben megfogja tartani a maga higgadtságát, — de megfogja tartani a maga önállóságát is, — mert a színház építés kérdése, — sőt a megtörtént átalakítások után annak újabbá építése olyan ügy, melynek mikénti megoldása autonomiája révén a városnak s egyedül a városnak joga.

Akik pedig ismerik a mai nehéz pénzügyi helyzetet s ennek dacára „életbiztonság” s „kulturívó” hangzatos jelszavak kiabálásával a várost egyáltalán nem indokolt s nagyobb mérvű kiadásokba kívánnák beerősokolni, — azok a frázisok tömege közé bujva nem a város érdekét munkálják, de annak kárát csinálják, — azok elfelejtkeznek arról, hogy a város közönsége nem azon mucai

nívón áll, — akiket semmit mondó nagy hanggal, műfelháborodással a nyugodt megítélés talajáról el lehetne téríteni csupán csak azért, mert egyik nagyhatalom — a sajtó megütötte a nagy dobót.

Ezzel ma már még a „falusi tanácsházra” sem lehet hatni.

Kérem jegyezze

meg magának a kávépótlék bevásárlásánál határozottan

Kassa-i „Franck“-ot

kérni és a

kávédaráló

gyárjegyre ügyelni, akkor biztos,

hogy a

„Valódi“

minőséget kapja.

A földadóról.

Ma midőn az 1909. évi V. t.-c. intézkedései értelmében összeállított földadó munkálatok a városi adóhivatalban s a vármegye legtöbb községében közszemlére vannak tévet amidőn már tiszta képet tudunk magunknak, alkotni számokban arról, mit eredményezett az újabb föld osztályozáson alapuló s kiszámított földadó, mint aktuális témáról kívánunk a földadóról elmondani.

Az új földadó törvény, a földadót két irányban módosította. Először a művelési ágakban beállott időközi változásokat a mai állapotnak megfelelően kiigazította s törvényesen intézkedik, hogy ezentul minden változat nyilvántartatón keresztülvezetésék, másodsor, a földek osztályozásánál mutatkozó nagyobb aránytalanságokat újabb osztályozás alapján kiegyenlítette.

Földadó kataszterünk, mint minden kataszter csak átlagokkal dolgozik, átlagszámításon épült jól az egész munkálat, midőn a föld tiszta hozadékának vette, a közönséges gazdálkodás mellett tartósan nyerhető közép termények értékét levonván belőle a gazdálkodás rendszer költségeit és pedig az 1875 évi alaptörvényben megállapított átlagok szerint.

Azonban a gazdálkodásnak bár lassan, de folytonosan haladó változásai a helyi viszonyok és a közlekedési hálózat átalakulásai, a földtermékek világpiaci árának módosulásai, a termelési költségek különbözősége mi a kereseti adónál az adót fokozza, mind nem lesznek figyelembe véve a földadó kivetésénél.

Ezeken a bajokon akart segíteni az új földadó törvény akkor, midőn a művelési ágak változását figyelembe veszi, új osztályba sorozást rendel el, sőt a tiszta jövedelmi fokozatok aránytalanságainak kiigazítása iránt is intézkedik.

Az új osztályba sorozás az egész vármegye területén a 25.5 százalékos földadó kulcsnak 20 százalékra történt leszámítása által a földadó csökkenését eredményezte.

Mikor az új osztályba sorozás kezdetét vette midőn a nagy birtok és kisbirtok osztálya között általában megtalálható, aránytalanságok el lettek osztatva az általános közhangulat az volt, hogy az osztályozás által a községek ha nem is nagy, de tekintélyes adót tárgyhoz jutnak, mivel a közérzés azt váltotta ki az emberekből, hogy a föld az, mi manapság a legalacsonyabb adót viseli.

Végéredményében pedig oda ért meg a dolog, hogy a földadó a vármegye összes községeiben alacsonyabb lett s magában Nyiregyháza városban tízezer koronával apadt.

Ha a nemzeti munka parlamentje a többi adónál is hasonló alapelveket fog követni mint a földadónál, akkor egy nagy nap meghozza a maga pennációját, hogy az adó fogyni kezd.

39-10-6

TANÜGY.

A Szabolcsvármegyei Tanítóegyesület f. hó 13-án tartott közgyűlésének tárgysorozatában a fizetésrendezés ügye is helyet foglalt.

Egyesületünk egyik agitációs tagja a fizetésrendezésre vonatkozólag határozati javaslatot terjesztett elő, mely javaslat lapunk más helyén foglal helyet, indoklása pedig az alábbiakban itt következik:

Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége f. évi szept. 14-én a vidéki egyesületek elnökeinek bevonásával igazgatósági ülést tartott, melynek határozatából a vidéki egyesületeknek tárgyalásra határozati javaslatokat küldött. Ezeknek egyike a fizetésrendezésre vonatkozik, amely tulajdonképpen már nem is javaslat, hanem elfogadott kész határozat, amennyiben a f. évben tartott VII. egyetemes tanítói gyűlés határozattá emelte. E határozat az össztanítóság kívánásainak hű kifejezője, amely, ha olyan értelemben megvalósítható, a tanítóság anyagi helyzetén kedvező változást idézne elő, az elkeseredetten forrongó kedélyeket lecsillapítaná s a tanítóság tekintélyét arra a méltó helyre emelné, amelyet ideális hivatásunk joggal megkövetel.

A napról-napra növekedő drágaság következtében reánk nehezedő anyagi terhek s ügyeink iránt tanúsított végtelen közönnyőség a háborgó kedélyek elkeseredését váltja ki. Ily körülmények mellett senki se csodálkozzék azon, ha a tanítóság végsőkéig feszített türelmét elvesztvén, letér az eddig követett ideális útról s az illetékesek részéről eddig tanúsított eljárásra hasonlóval fizet: közönyt közönnyel!

Legyünk azonban következetesek önmagunkhoz, nehogy valaki a közönnyőség vádjával illethesse bennünket akkor, amikor másban ugyanezt a hibát ostorozzuk. Ne merüljön ki a mai nappal a közérdek iránt táplált lelkesedésünk, sőt a közgyűlés adjon tápot további ténykedésünknek. Erre nézve megadja a lehetőséget közgyűlésünk eszmékben gazdag tárgysorozata. Tolla, szóval és tettekkel minden irányban szolgáljuk a társadalmi és jogi helyzetünk javítását célzó törekvéseket. Ne legyen senki köztünk e küzdelemnek tétlen szemlélője!

A mindenirányú munkát és különösen a tanítói közérdek iránti határtalan lelkesedést döntő befolyásának tartom ügyeinkben. Csak ez vezet célhoz a tanítóságot s nem az ellenkezője, a teljes visszavonulás!

De akadhatnak olyanok, kik azt állítják, hogy a tanítóság eddig is kivette részét a tanítói közérdek szolgálatából és a társadalmi tevékenységből. Ezt elismerem, de ilyen formában: 10 ember dolgozott, míg a többi 80 az ügyek tolyásának tétlen szemlélője, sőt akadt olyan is, ki még az sem volt. Ez az oka, hogy a kívánt eredmény nem kísérte munkánkat. Ily viszonyok mellett a tanítói közszellem laza hálóján az intéző körök kényelmesen kibujhattak s munkáink értékének minimumát sem adták meg.

Most sem ajándékot kérünk abban a határozatban! Munkánknak érdemén felüli értékelését sem kívánjuk! De azt azonban, hogy testet és lelket annyira igénybe vevő, messze- és mélyreható munkánkat a kellő értéke szerint megbecsüljék s érte járó ellenértéket ne csak szép szóban, dicsérgetésben, (ezt el is engedjük), de csengő koronákban is kiszolgáltassák, megkívánjuk, sőt megköveteljük! Mert a munkás méltó az ő bérére.

Változás a kisvárdai áll. polgári iskola gondnokságában. Kovács Lajos ügyvéd a kisvárdai áll. polgári leányiskola gondnoksági elnökségétől kellett megválnon hajlott kora és betegsége miatt. 10 évig volt elnöke a gondnokságnak, mely idő alatt ügybuzgó s lelkiismeretes munkássága által tiszteletet, becsülést keltett önmaga iránt és sajnálattal búcsuzunk tőle most, midőn elnöki székétől megválik. Nincs azonban okunk arra, hogy csüggedéssel nézzünk a jövő elé, mert az iskola gondnokság azt az egészséges szellemű helyes irányu vezetést ezután sem fogja nélkülözni, melyben eddig része volt. Nem érdemtelen egyén került az elnökségre dr. Sztracsányi László személyében, ki friss erőben bizonyára ambicionálni fogja magának a tisztségét s minden törekvése arra fog irányulni, hogy az iskola ügyét a haladás útján tovább vigye.

Bezártak egy zugiskolát. Nyirmadán egy zugiskola működött mindeddig a talmud thora (vallásoktatás) szolgálatában. Az illetékes hatóság szemmel kísérvén és megismervén annak működését, irányát, intézkedést tett az iskola bezárása tárgyában, így nem sokáig fog már egy külön cast egoisticus törekvéseinek szolgálatában működni.

Kevés ovoda Szabolcsban. Sok község van megyénkben, mely a törvény értelmében ovodát köteles fenntartani, de még mindig nincsen. Ez állapotot megszüntetendő, Szabolcsvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 14-én tartott ülésén azt a határozatot hozta, hogy mindazon községek, melyek a törvény rendelkezése dacára mind máig ovodát nem állítottak fel, nyári menedékházat állítsanak fel és tartsanak fenn mindaddig, míg ovodát állítanak, hogy nyáron, míg a munkásnép a mezőn dolgozik, a gyermekek szakértő vezetés mellett biztos felügyelet alatt legyenek.

Új magániskola. Tiszapolgári illetőségű Ecsey P. roska okleveles tanítónőnek a közigazgatási bizottság Polgáron magániskola felállítását engedélyezte.

Nyilvánossági joggal ruháztatott fel a vk. miniszter által a virányosi özv. Miklós Lászlóné-féle magán elemi iskola.

Iskola megnyitás. A nyirbátori új polgári leányiskola nov. 1-én megkezdte működését ideiglenes bérhelyiségben.

Kiküldés. A nyirbátori áll. elemi iskolához Péchy Hildegárd helyére Baumann Apollónia okl. tanítónő küldetett ki.

A Szabolcsvármegyei Tanítók Otthona a farsangon január 4-én táncestélyt rendez, melynek előkészületei részben már megtörténtek, részben folyamatban vannak.

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó és plissézoló intézete

Vay Ádám u. 13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és gyászruhákat 24 óra alatt.

Vegyileg tisztít bármilyen ruhákat kifogástalanul.

Gallér és kézelők stb. hófőherre és tükör fényesre mos 5 nap alatt.

Plissézoló 3 óra alatt.

Midőn szives megbízásaikat kérem, vagyok mély tisztelettel

Gabulya Mihály.

33-13-5 Telefon 248. sz.

Ezüst éremmel és díszoklevéllel kitüntetve.

HIREK.

— **Személyi hírek.** Májerszky Béla kir. tanácsos polgármester Budapestről haza érkezett, hol több rendbeli fontosabb városi ügyben járt el, melyekről a legközelebbi városi közgyűlésen részletesen tájékoztatni fogja a közönséget.

— **Új ipari szakiskolák.** A kereskedelmiügyi miniszter az 1913. évben új intézetekként Besztercebányán egy fémipari, Nagyváradon egy fa és fémipari, s Fiumében egy hajógépészeti ipari szakiskolát szándékozik szervezni. Szeretnénk már, ha a miniszter ur végre megismerkedne a szabolcsvármegyei s Nyiregyháza város ipari viszonyaival is, s akkor belátná, hogy ez a vidék s ez a város is érdemelne már valamelyes iparfejlesztési támogatást.

— **Pénzdrágaság.** A mai nehéz pénzügyi helyzetnek tisztaképét adja az a kölcsön, melyet Temesvár vesz fel a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Jelzáloghitelbanktól. Az összeg 2 millió. A kölcsön feltételei ötven éves törlesztési tartam, 89-es árfolyam s 5-6 százalékos annuitás.

— **Vasuti felüljáró építése Nyiregyháza.** A debreczeni m. kir. államvasutak üzemeltetősége már megküldötte a vasuti állomás északi végére évek óta sürgetett felüljárónak tervrajzait, hogy azok alapján az építési engedélyt a tanács adja ki. Az építkezéshez szükséges területek mielőbbi átengedését kéri a várostól, miután a földfeltöltési munkálatokat még a tél folyamán el akarják készíteni, — hogy a tavasszal mindjárt a hidfalak felépítéséhez fogjanak, s így minél rövidebb idő alatt átadhassák rendeltetésének.

Vége hosszú tárgyalások után az egyik felüljárót az 1913. évben megkapja a város. De nagyon itt volna az ideje már a csonka

állomás épület kiépítésének, — s a hozzá jutó ut megcsináltatásának is, mert a mai állapot sok jogos panaszra ad okot az államasutak ellen.

— **Sohase halunk meg.** Igen, mert a télen lesz módunk és alkalmunk bánatunkat feledni. A sok pompás alkalom közül kettőt jelzünk előre is. Nagyon sikerültnek ígérkezik a Nyiregyházi Polgári Olvasó Egylet december elsejére tervezett házi táncestélye, továbbá a jövő év január 25-én rendezendő — izr. nőegyleti vigestély — mely utóbbin Orbán Dezső és Molnár Jenő fővárosi művészek is közrefognak működni.

— **A józú álom vége.** Olyan szomorú szívvel fogja Kapitány József kisszepeesi gazdálkodó emlegetni Nyirábrányt, mint mi Mohácsot vagy a Muhi pusztát. Itt vitték el tőle ugyanis a vasuti haramiák óráját, láncát, no meg tárcáját, melyben 800 korona leledzett. A dolog úgy történhetett, hogy az a szokásosan jól öltözött néhány fiatalember, akik a nevezeti gazdurammal utaztak, valami altatószerrel telített cigaretta szivhattak, vagy más módon hatottak a kifosztandó alany idegeire, mitől ez annyira elaludt, hogy azt sem tudta, eleven-e, vagy holt. A lábrakelt jószágok most igazi gazdájukat lelkenedezve keresik, akarom mondani megfordítva.

— **Háborus hírek.** Nem hiába fenyeget a világ háboru híre, de innen is, onnan is veszedelmes tünetei jutnak tudomásunkra az uzylátszik egyetemes európai feszültségnek. Így a mezőbajti tanítónő egy valótlán hírlapi cikk miatt úgy elnászpárgolta Rexin József községi irnokot, hogy akármelyik vármegyei hajdunak dicsőségére szolgált volna. Az irnok jajgatott, de a tanítónő egy cseppet sem volt gyöngéd, lágyszivű és könyörületes, mert divatba akarja hozni az ököljogot.

— **Bankfuzió Debrecenben.** A Debreceni Takarékpénztár r-t. és a Debreceni Gazdasági Takarékpénztár r-t. között tárgyalások folynak a két intézet egybeolvadása tárgyában. Az ok azt hiszük az, hogy az igazi boldogság két boldogtalanságból tevődik össze.

— **Szolgabirói helyettesítés.** A főispán Vay Zoltán nyugdíjaztatásával megüresedett szolgabirói állásra Fráter Szabolcs tb. szolgabirót helyettesítette.

— **A Leányegyesület tea-estélye.** Vasárnap, november 10-én tartotta meg Leányegyesületünk ez idei második teazsurját oly szép számú és elegáns közönség jelenlétében, hogy ez már magában véve a legnagyobb sikert jelentette. A műsor első számaként Walter Géza hírlapíró szavaltta el néhány költeményét, bizonyosságot szolgáltatván arról, hogy úgy a versírásban, mint az előadásban nem dilettáns műkedvelőt, de szakavatott és rátermett egyéniséget hallgatott meg nagy tetszés mellett a közönség.

A műsor második számaként a Perlimovszky nővérek énekszámát következett, akinek széphangu, meleg és érzéstelt énekében visszafojtott lélekzettel gyönyörködött a közönség. A zongora kíséretet Kovács Árpád a Zeneegyesület karmestere látta el az ő megszokott kiváló és diszkrét játékaival.

Ezután a műsor utolsó száma Foltinek Margit bájos monológja kötötte le a hallgatóság figyelmét s élénk tapssal adott kifejezést a kedves és közvetlen előadás iránt érzett elismerésének.

Foltinek Margit magánszáma után a diák-zenekar egy népszerű csárdás rázendítésével megadta a jelt a táncra, az asztalok, székek eltűntek a teremből és a késő esti óráig a fiatalság jókedvű mulatozása igazolta a második teazsur sikerét.

Már most felhívjuk a közönség figyelmét a legközelebbi teazsurra, amelyet a szokott helyen és időben, november hó 24-én tart meg a Leányegyesület és amely alkalommal kiváló érdekességet biztosít az estélynek Vajda Ilona a debreceni színház fiatal és ki-

váló művésznőjének fellépte, aki Walter Géza költeményéből fog néhányat elszavalni.

— **Dohánybevéltési határidő Szabolcsban.** Az 1912 évben dohánybevéltésre a m. kir. dohányjövődéki központi igazgatósága a következő határidőket tűzte ki: Nyiregyháza december hó 16—1913 február 28-ig. Rakamazon december hó 16—1913 február 24-ig. Kisvárdán december hó 16—1913 február 20-ig Nyirbátorban december 16—1913 február hó 28-ig.

— **A megtévelyedett hatósági közeg.** A sajhídvégi kisbíró, ifj. Szannyi András. korhelykedéseért sokszor megszigta jegyzőjét aki emiatt véres bosszura határozta el magát. A napokban felgyújtotta a jegyző lakását, s azután összedobolta a falut, olták el a tüzet. Trükkje kitudódott s a rossz vice után a kisbíró uram a börtönben dudorászta, hogy „megkövetem törvénytevő uraim!” de most már minden késő.

— **Gyászhir.** Özv. Papp Antalné szül. Karcub Klementina, úgy maga és családja, mint a kiterjedt rokonság nevében a legmélyebb fájdalommal, de Isten szent akaratán való megnyugvással jelenti, hogy tetszett a Mindenhatónak a legjobb férjét, a leggondosabb atyát, a legszeretőbb roknt nagyságos és főtisztelendő Papp Antal Szatmár-vármegyei főesperest, szentszéki tanácsost, hajduböszörményi lelkészt, Hajdu-vármegyei bizottsági tagot stb. f. hó 14-én éjjel 2 óraker rövid szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után — éltének 74-ik, áldozó papságának 47-ik évében magához szólítani. Kedves halottunk földi részeit a f. hó 16-án d. e. 10 óraker tartandó szentmise és gyászszertartás után fogjuk a hajduböszörményi gör. kath. sirkertben elhantolni. Hajduböszörmény, 1912 nov. 14. özv. Papp Antalné szül. Karcub Klementina. Gyermekai: Antal munkácsi püspök, János, neje: Mosoi Gyöngy Helén, gyermekai Mariska, Évike. Endre, neje: Remete Mariska. Jenő, neje: Kutka Ilona, gyermekai Olga, Magdus, Jenőke, Ágoston, Emil, neje: Melles Janka, Gyula, neje: Czopay Anna, gyermekai Antal, Ilona. Mariska, férje Hudáky Gyula, gyermekai Gabika és Gyuszika. Jolánka, Sándor. Sógornai és sógornője: Karcub Pál, özv. Lengyel Endréné szül. Karcub Amália. Melles Dámerter és a többi rokonság. Legyen örök emléke és áldott nyugalma!

— **A szánalmas bosszuállás.** Egy debreceni szokatlan energiájú fiskálisról beszéltek, hogy a régi kortesvilágban, mikor nem az ő pártja győzött, mérgében az ellenfél kortestollát megrágtá, lenyelte drótostul együtt, persze gyomorrágot kapott és belehalt. A mi mezőgazdasági munkásainak is, akiknek van talán a munkaadók ellen valamiképpen, mérgükben olyan bosszuállási módokat vezetnek be, amelynek második és keserű levét ők isszák meg majd. A szokatlanul korán beállott téli időjárás miatt sok helyen ott vész a répa mert bármi nagy pénzen nem akad aki kiassa. Mezőzomborban az Andrásyak egyik bérlője is mesés összegeket kínál, de nem veszi a kapát egy ember sem a kezébe. Vármegyénkben is megisméltódott ez eset, mely beteges tünet elsősorban a föld terményeinek meg nem becsülése és a munkások részéről olyan minősítetlen magatartás, mely csak szélesíti a gazdák és napszámosok között tátongó űrt, és nem alkalmas, hogy a munkásmozgalmak iránt szimpátiát váltson ki. Ha a ház ég, mindenkinek kötelessége az oltás, ha a termés veszélyben, mindenkinek munkába kell állania, különösen pénzért.

— **Napkori vasvillás héroszok.** Nem vészett kutyára. hanem Somogyi Mihályra lesett két vasvillával fölfegyverezett testvér Huszár József és Károly a napkori palánkok alatt. Régi haragosukon akartak nyujtani egy kicsit, hátha elcsitul tőle szívük bánata. A vad megjelent s a két testvér a vasvillával nekirohantva úgy össze-vissza püfölte, hogy az áldozat kénytelen volt a járásbírószágon

keresni sajgó sebeire gyógyító irt. Természetes, hogy a haragosok a tárgyaláson mindenestre kifognak békülni, de azért hazamenet Somogyi Mihály is fog venni a nyiregyházi vaskereskedésben egy új, finom, elsőrangú vasvillát.

— **Az emberroncs nem kell Amerikának.** Pap Dániel anarcsi lakos, akin az elmezavar tünetei mutatkoztak, Amerikába akart vitorlázni. Utközben azonban annyira zavartan viselte magát, hogy az új világ hatósága nem akarván befogadni, egy emberre bízta, hogy szállítsa vissza hazájába. A mult pénteken már Debrecenbe voltak, a hol az állomáson a már egész megtévelyedett ember lármázva kiabálta, hogy kísérelje Amerikába akarja csábítani. A rendőrségnek föltűnt a dolog s megvizsgálva, kikérdezve őket, átlátta a helyzetet, s a szerencsétlen embert lefoglta, bekísérték a kapitánysághoz. Azt hiszem, nem kis gondot okoz a hatóságoknak, hol található egy még tul nem zsufolt tébolyda, mely befogadhatná még azt az egy embert.

— **Műkedvelő kiállítás.** Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat a jövő év április—május havában nagyobbszabású kiállítást rendez olyan műkedvelők munkáiból, akik izléssel, kellő rajtudással és technikai készséggel bírnak művészi színvonalon álló iparművészeti tárgyak (u. n. bőr-, fa-, fém, textil stb. tárgyak) készítésére. Műkedvelők alatt a társulat azokat érti, akik nem iparszerűleg foglalkoznak ilyen tárgyak előállításával. A kiállítás célja, hogy a műkedvelők és a nagyközönség izlésére nemestőleg hasson és ezért a társulat bíráló bizottsága fokozott gonddal fogja a kiállításra küldött tárgyak közül kiválogatni azokat, amelyek izlés és kivitel szempontjából a művészi mértéket megütik.

A Társulat egyfelől a kiállítás sikerét kívánja biztosítani, másfelől az azon résztvevni akaró műkedvelőknek óhajt kezére járni, amikor rendelkezésükre bocsátja a birtokában levő kész tervezeteket, továbbá gondoskodik arról, hogy azokat, akiknek különleges tervre van szükségük és eziránt a társulatot megkeresik, ilyenekkel a lehetőség szerint ellássa.

Felhívja tehát a társulat mindazokat a műkedvelőket, akik a kiállításon résztvevni akarnak, hogy erre készítenő munkáik terveit már most küldjék be a társulathoz elbírálás végett, nehogy a bíráló bizottság kénytelen legyen a meg nem felelő kész munkát visszautasítani. — A kiállításra vonatkozó utbaigazításokat az Iparművészeti Társulat igazgatósága (IX. Üllő-ut 33—37.) adja meg.

— **Az új ünneprend és a közhivatalok.** A magyar jogi irodalom legutóbb az igazságszolgáltatás szempontjából szólott az ünnepek új rendjéhez, mely szerint X. Pius pápa több napot törölt az esztendő ünnepek közül. Tekintettel arra, hogy törvényeink mindenütt a Gergely-naptárra hivatkoznak, amidőn terminusok kitűzéséről, megállapításáról van szó: nyílt kérdéssé lett, hogy az ünnepek számának csökkentése következtében változást szenved-e az igazságszolgáltatás folyása azokon a napokon, melyeket eddig, törvényeink értelmében és a jogszokás alapján, törvénykezési és hivatali szünnapoknak tekintettek a magyar bíróságok.

Kétféle vélemény alakult ki válaszképpen. Egyik az, hogy a magyar törvénykönyvet a pápai rendelkezés nem érintheti s amikor eddig törvénykezési szünnapokat rendeltek törvényeink, ezek a szünnapok ezután is változatlanul fenntartandók mindaddig, míg novelláris uton meg nem változtatják s a pápai rende-

lethez nem alkalmazzák idevonatkozó törvényeinket.

A másik vélemény szerint a pápai rendelet nyilvánvalóan módosítja a Gergely-féle naptárt, midőn csökkenti a pirosbetűs napok számát. Midőn tehát törvényeink a Gergely-féle naptárra hivatkoznak, ez a hivatkozás az újított ünneprendre is vonatkozik. E szerint a törölt ünnepnapok nem szerepelhetnek ezután a törvénykezési szünnapok sorában és így a jövőben hétköznapi napoknak lesznek tekintendők.

A katolikus felfogás e kérdésben föltétlenül az első véleményhez hajlik s indokolását megtalálja a magyar püspöki kar egyetemleges intézkedésében. Az eltörölt ünnepek templomi megülvése ugyan is nem szenved változást s ezután is ugyanolyan módon és ugyanazon ünnepélyességekkel kell megtartani, mint eddig. A hivekre nem lesz kötelező az ünnepi rend és csak az megy templomba, aki akar. Mi azonban azt hisszük, hogy mindenki megy, aki csak teheti. Már pedig akit törvénybe idéznek, ebbeli szabadságában korlátozást szenved.

Kérdés most már, hogy — bár a gyári üzemek megtehetik ezt, sőt gyakran meg kell tenniük — vajjon illendő-e az állam részéről, hogy bármelyik polgárát is akadályozza a maga vallási gyakorlatának szabadságában. Meggyőződésünk szerint az lenne a leghelyesebb, ha egyáltalán nem bolygatnák a polgári életnek a Gergely-féle naptárhoz való vonatkozásait, hanem — legalább egyelőre — meghagynák a hivatalok ünnep- és munkabeosztását s a hivatalos eljárást az eddigi gyakorlatban. Ez helyes lenne a tisztviselők szempontjából is, mint akik szintén jogot tarthatnak vallási kötelességeik teljesítésére.

Nagyon helyes dolog lenne az eddigi állapot fenntartása már csak azért is, mert ily módon a polgári élet is hozzájárulna ahhoz, hogy ott, ahol az eddigi ünnepek mély gyökereket vertek az emberek életszokásaiban és megtartásuk nem okoz érzékenyebb gazdasági kárt egyeseknek, vagy egyes társadalmi osztályoknak: — az emberek életrendje tovább is az eddigi szokások szerint folyjék le.

— **Az egri nők unokái.** Drágálatos szomszédai egymásnak Nyiregyházán Gut Andrásné és Kiss Pálné. Szeretik egymást szörnyen, ha egyik sem nyitja meg a száját arra a bizonyos szölcásra, de háborút rögtönöznek, mihelyest szükségét érzik a beszélgetésnek. És mikor nem érzik ők szükségét ennek? A napokban is a házkörűli tisztogatás alkalmával addig-meddig enyelegtek és cserélték ki nézeteiket, míg Gutné két kézre markolva a meszelő nyelet úgy magyarázta a maga igazát Kiss Pálné aszszonynak, hogy az odahívott orvos kénytelen volt bevallani, hogy a magyarázat és argumentáció igazán nyomatékos volt. Gutné vagy az egyetemi tanszékra, vagy a háboruba kellene ültetni, illetve küldeni.

— **Erőszakos verbuválás.** Nem igen lelkesedhetett Tóth György atyánkfia a fényes katonai életért, mert mikor tudomására

hozódott, hogy a sorozó bizottság elé kell állania, annyira megriadt, hogy világgá ment, és Budapestig meg sem állt. Azonban szerencsétlen helyen állapotodott meg, mert a szemfüles csendőrség nyakonscipite, visszaszállította a vármegyébe, hol a röktönzött sorozó bizottság örömmel konstatálta, hogy a remegő György ur nagyon pompás legény, és legkivánvalóbban alkalmas a katonai szolgálatra. A rossz nyelvek azt beszélik, hogy Tóth György a rendes sorozáskor taian be sem vétetett volna. Látod Gyuri! Kellott ez neked?!

— **Az idők jele.** Hogy az ókor a maga kulturális éretlensége miatt nem becsülte meg a nőt úgy, amint a gyöngéd nem azt megérdemelné, az megmagyarázható. Viszont az is természetes, ha előrehaladott közfelfogásunk pótolni igyekszik a múlt bűneit, melyek igazán sajnálni való eltévelyedései voltak a társadalmi életnek. A nő ma nemcsak játékszer és holmi élettani luxus, hanem a férfival egyenrangú fél, aki részt kér magának abból a létért való küzdelemből az egész vonalon, melyet mi férfiak vivünk a megélhetésért. Csöppet sem ütközünk meg tehát ha azt olvassuk, hogy a hatóság Váry Ferenc körjegyző nejét Ujlótára teljes hatáskörrel helyettes anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— **Világhírű gyermekorvosok** egyhangu véleménye, hogy a gyermekek elismert, legkiválóbb tápszere az elválasztás idejétől kezdve a „Phosphatine Fallières“, mert nagyon könnyen emészthető, igen kellemes ízű, a fogzást megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

I. Vilmos számjai. Egy bécsi diplomáciai estélyen beszélt az egyik jelenlévő a következőket: I. Vilmos császár egyszer egy jósnőt fogadott. A jósnő azt kérdezte mikor született. 1829-ben, felelte a császár. Adja össze a számokat. — $1+8+2+9=20$. — Adja ezt az évszámhoz! $1829+20=1849$. — A nagy forradalom éve! Adjuk ismét össze a számokat. — $1+8+4+9=22$. Hozzáadva az új évszámhoz; $1849+22=1871$. — A francia-német háboru esztendeje! — Adjuk ismét össze az egyes számokat — $1+8+7+1=17$. — Ezt adjuk ismét az évszámhoz. $1871+17=1888$. — Ebben az évben fog felséged meghalni! — jósolta a jövendőmondó asszony. — És mi lesz birodalmammal? — kérdezte Vilmos császár. — Adja felséged a legutolsó évszám számjegyeit ismét össze. $1+8+8+8=25$. — Ezt hozzáadva az előbbi számhoz: $1888+25=1913$. Ebben az évben világháboru fog kiütni és egész Európa felfordul! — hangzott a jóslat.

— **A balkáni háboru** miatt több helyütt a vasuti forgalom megakadt mindezek dacára Papp Géza csemege és fűszer üzletébe megérkezett a valódi angol tearum és teasütemény. Mindenkinek saját érdeke tehát, hogy szükségletét a fenti cégnél szerezze be, mert frís árut olcsón vesz!

Anyarozsot

bármilyen mennyiségben
legmagasabb áron vesz

KLEIN M. és K.

gyógynövénynagykereskedő

BUDAPEST, VII. Károly-körut 5.

Telefon: 64-34.

Alapított: 1878

Piaci árak.

Tengeri mmként	14:00
Buza	19:40
Gabona	17:50
Zab	22:80
Árpa	19:20
Paszuly	23:50
Széna	8:50 - 9:—
Alom szalma mmként	2:70 - 2:80
Zsup kéve drbkint	036

CSARNOK.

Vallomás.

Pogány igék biborpalástján,
Keleti selymén babrál ujjam.
A szenvedély vérző brokátján
Végigsiklik fáradt — eluntan.

De a bánat komor leplében
Ha jönnek fáradt, halk szavak:
Veronika keszkenőjébe
Sírva rejtem el arcomat!

Walter Géza.

Az öreg muzsikus.

Az öreg muzsikus sorsát panaszolva
Meváltónk keresztje előtt térdre omlott.
Hires hegedűjén játszani nem tud már,
Nem érti mi baja, hangja is megromlott.

Szemébe nevetnek a kezdő suhancok,
Oda becsülete, oszlóban bandája!
Háznépével együtt éhen pusztulhat el,
Vagy ennél is rosszabb sors várhat reája.

Igyekszik nótába önteni a lelkét,
Máskor sem huzta oly szilaj kedvel mint most
Hogy új hegedűre összekeressen,
Sok fényes koronást, ritkuló forintost.

Jó öreg barátom nem az a te bajod,
Kezed lassu, reszket, megmondtam két szóval
Nem játszol te már jól az új muzsikán sem,
Megrokkant kezekkel az elnyűtt vonóval.

Adjuk be derekunk, lejárt a mi időnk
Új nemzedék van már helyettünk növőben,
Nekünk nem hegedű, nem új nóta kell már,
Örökös nyugalom csendes temetőben.

... y r.

472/1912. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. tszknak 1912. P. 12991 sz. végzése következtében Löwy és Öhlbaum cég javára 1500 K. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 968 K 75 fillérre becsült következő ingóságok u. m. bolti vásári cikkek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. törvényszék 1912. évi P. 12991 sz. végzése folytán 1500 K tőkekövetelés és járulékaik és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig Büdszentmihályon az alperes bolthe-lyiségben leendő megtartására 1912. nov. hó 19 napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek. szükség esetén a becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tiszalökön, 1912. nov. 7.

Szücsy Béla,
kir. bír. végrehajtó.

A könyvpiac szenzációja!

Két hét alatt 45.000 példány fogyott el!

A Háztartás Könyvtára

Kipróbált receptek

Szerkeszti: KÜRTHY EMILNÉ.

1. Hus és bőjti levesek
2. Levesbe való tészták és mellékletek
3. Különféle előételek
4. Tojás-ételek
5. Marha, borjú- és sertéshus ételek
6. Szárnyasok és szárnyas vadak
7. Nyul-, őz- és egyéb vadhusok
8. Halak elkészítése
9. Különféle főzelékek
10. Gyúrott és kifőtt tészták
11. Élesztős tészták és rétesfélék
12. Torták könyve
13. Sós és édes mártások
14. Édességek és cukorkák
15. Apró sütemények
16. Különféle italok
17. Jóízű kenyérsütés
18. Fagylaltok, kocsonyák, krémek
19. Gyümölcs-befőzés
20. Zöldség, uborka stb. eltartása

Egy-egy kötet ára csak 20 fillér.

Megrendelésnél elegendő a számok közlése. Egyes kötetek megrendelésénél 5 fillér portóra küldendő. Mind a 20 kötet ára **bérmentve** 4 korona. Szétküldés csakis a pénz előleges beküldése ellenében.

„Háztartás“ kiadóhivatala, Budapest Eötvös-u. 36.

427 1912 végrh szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszéknek 1912 15325 számú végzése következtében Fodor Kálmán javára 225 K 30 f. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1500 kor-ra becsült következő ingóságok, u. m. buza, gabona, termények nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tiszalöki kir. járásbíróóság 1912-ik évi V 312 számú végzése folytán 225 kor. 30 fill. tőkekövetelés és járulékaik és eddig bírói-

lag már megállapított költségek erejéig Csobajon az alperes lakásán leendő megtartására 1912 évi november hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX t.-c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX t.-c. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tiszalökön, 1912. nov. 5.

Szücsy Béla,
kir. bír. végrehajtó.

Kovács Gyula

mübutorgyáros
DEBRECZEN,
butorcsarnokát Hunyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piac-utca sarokra

(Takarék és Hitelintézet Részvénytársaság első emeletére) helyezte át.

16-52-32

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903. — Pazonyi-utca 10.

Üzletemet kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félrész és egész rész háló- és vendégszoba berendezéseket, ugyancsak egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de raktáron levő különféle butorokat is **utólérhetetlen olcsó árban árusítok.**

Üzletem szombaton és izr. ünnepnapokon zárva.

Raktáron állandóan 200 különféle lakberendezés található.

Tisztelettel:

GLÜCK JENŐ.

14-52-35

Szenved Ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje, vagy a foga? Vannak-e fájdalmai a karokban, vagy a lábszárakban? Fáj-e a dereka, vagy a háta? — Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán mentholsósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb, mint bármely más sósorszeszt-készítmény. Egy eredeti üveg ára csak: **44 fillér.** Nagy üveg 1-10 kor., óriási üveg 2-20 koronába kerül minden gyógyszerárban vagy üzletben. — Főelárusítás:

Nagy Kálmán gyógyszerárában Nyiregyházaán.

24-52-28

Minden jó gazdasszony
 ☞ próbálja meg a ☞
HOFFMANN-féle
 ☞ pörkölt kávé. ☞

27-2-33

Villanyvilágítási berendezéseket, elvállal olcsón és teljes jótállás mellett
 villanyvilágítási felszereléseket, **HERSKOVITS GYULA**
 valamint magántelefon és 72-13-4 elektrotechnikai vállalata
 villanycsengőbevezetéseket Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.
 Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan. Csillárok és égőtestek raktáron,

Szőlősgazdák

és szőlőtelepítők figyelmébe!

AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,
 AKI szőlőoltványt akar rendelni,
 AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —
 kérjen oktató diszárjegyzéket az alábbi címtől
Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat
 Maros-Vásárhely,
 Dr. Gecse Dániel-utca 39. szám.

42-29-6

26-52-54

a legegyszerűbbtől a legválasztékosabb izlésűig mindenféle fából. Kész menyasszonyi berendezések, valamint külön szobák, vagy egyes darabok szolid ár és pontos kiszolgálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók

Butor!

Lefkovits Zsigmond

butorraktárában

Nyiregyházán, Kossuth Lajos-tér
 (törvényszéki palota mellett.)

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá
 és legszebb

nyersfalazati téglá

és Gyári KÉMÉNY-TÉGLÁK

csak a 17-52-31

Karczagi

Agyagiparnál,

Karczagon szereshető be, hol egyes waggonrakományok is megrendelhetők.

„NIGRIN“

a legjobb czipőkrém az egész világon!

Az eddigi világhírű wiksnek
 vitriolnélküli gyártása.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fenállás.

21-52-31

Hirdetések

jutányos árban felvételnek
 e lap kiadóhivatalában.

Borbély Sámuel, Nyiregyháza.